

Huvudman

Hylte kommun, barn- och ungdomsnämnden
kommunen@hylte.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Elias Fries skola i Hylte kommun.

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Hylte kommun en anmärkning avseende brister rörande organisering av verksamheten och extra studietid. Hylte kommun ska senast den **11 augusti 2023** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. 3 skollagen från att ingripa mot Hylte kommun avseende brister rörande studiehandledning på modersmål. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet i denna del.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i övriga delar som avser undervisning och stöd samt i delen som avser åtgärdande arbetet för att skapa trygghet och förhindra kränkande behandling.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2022:7598) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2022 inlett en tillsyn av Elias Fries skola i Hylte kommun. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Elias Fries skola följer gällande bestämmelser om undervisning och stöd samt åtgärdande arbete för att skapa trygghet och förhindra kränkande behandling. Därutöver har Skolinspektionen även kontrollerat om Hylte kommun följer gällande bestämmelser om organisering av verksamheten.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhållsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 18, 19, 21 och 24 oktober 2022. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat åtgärdsprogram och skolans plan mot kränkande behandling. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Anmärkning

Organisering av verksamheten

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Det framkommer i informationsinhämtningen inför besöket och i intervjuer att eleverna från årskurs 1 har undervisning idrott och hälsa, från årskurs 3 har undervisning i slöjd samt från årskurs 6 har undervisning i hem- och konsumentkunskap och språkval. Vidare framgår av samtliga intervjuer att undervisningen i dessa ämnen sker i lokaler som ligger utanför skolenheten, förutom stundtals i idrott och hälsa då undervisningen sker utomhus på skolområdet.

Lärare uppger i intervjuer att eleverna, trots förflyttning mellan flera skolenheter får sin garanterade undervisningstid. Lärare uppger dock att det är svårt att hitta

tid att kommunicera med undervisande lärare på de andra skolorna. De undervisande lärarna på de andra skolorna har tillgång till det digitala systemet där exempelvis de extra anpassningarna dokumenteras.

Rektorn uppger i intervju att eleverna förflyttar sig mycket med buss till de olika platserna där de har undervisning i idrott och hälsa, slöjd, hem- och konsumentkunskap och språkval. Det går åt mycket tid åt transport för både elever och lärare och elevernas har längre dagar än elever i motsvarande årskurser på andra skolor. Det är även svårt för skolenheten att hitta gemensam tid för möten. Vidare uppger rektorn att politiker i kommunen har pratat om att bygga bland annat en idrottssal på skolenheten, men att detta inte skett.

Huvudmannen har i kompletterande uppgifter den 21 november 2022 uppgett att undervisningen i idrott och hälsa bedrivs i Gamla hallen, Skolgatan 1 i Hyltebruk samt att undervisningen för elever i slöjd, hem- och konsumentkunskap samt språkval bedrivs på Örnaskolan, Dalgatan 1 i Hyltebruk. Skolenheten Elias Fries är belägen på adressen Staffansbovägen, 314 91 Hyltebruk, 1,6 kilometer från Gamla hallen och 1,7 kilometer från Örnaskolan.

Rättslig reglering m.m.

I 1 kap. 3 § skollagen anges att med begreppet skolenhet avses en av huvudmannen organiserad enhet som omfattar verksamhet i en eller flera skolbyggnader som ligger nära varandra och till enheten knuten verksamhet som inte bedrivs i någon skolbyggnad. Vidare följer enligt förarbetena (prop. 2009/10:165 s. 633) att begreppet skolenhet avser skolan i fysisk bemärkelse, det vill säga de byggnader, lokaler och utrymmen utomhus där huvudmannen bedriver sin verksamhet. För att flera byggnader ska anses som en skolenhet krävs att de ligger någorlunda nära varandra och på ett naturligt sätt hör ihop. Byggnaderna i en skolenhet ingår också i samma administrativa enhet. Även verksamhet som inte bedrivs i någon skolbyggnad men som är nära knuten till enheten omfattas av begreppet skolenhet. Här avses till exempel skolgårdar samt idrottsplatser i nära anslutning till skolans byggnader.

Skolväsendets överklagandenämnd (ÖKN) har vidare i flera beslut bedömt att skolbyggnader som ligger mellan en och två kilometer ifrån varandra inte kan betraktas som en skolenhet. (ÖKN:s beslut den 15 april 2014, dnr 2014:127 och beslut den 5 september 2019, dnr 2019:801)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att undervisningen vid Elias Fries skola i flera ämnen bedrivs på så skilda platser att undervisningen inte kan anses bedrivas vid en skolenhet. Skolinspektionens utredning visar att undervisningen i idrott och hälsa regelbundet bedrivs i Gamla Hallen, 1,6 kilometer från Elias Fries skola. Vidare visar utredningen att undervisningen i slöjd, hem- och konsumentkunskap samt språkval regelbundet bedrivs på Örnaskolan, 1,7 kilometer från Elias Fries skola. Detta innebär att undervisningen för eleverna i årskurs 6 i fyra ämnen bedrivs i lokaler som inte ligger i eller nära skolenheten och inte heller i byggnader som på ett naturligt

sätt hör ihop med skolenheten. Enligt Skolinspektionen är det inte godtagbart att verksamheten i så stor utsträckning bedrivs på annan plats än vid skolenheten. Kravet på att utbildningen ska bedrivas vid skolenheten kan inte ses som undantagslöst. I ämnen där kursplanen ställer särskilda krav på lokaler och utrustning kan det i vissa fall anses godtagbart att göra avsteg från kravet på att utbildningen ska hållas vid skolenheten, med hänsyn till de lokala förutsättningarna och behoven. Exempelvis är det naturligt att simundervisning ofta behöver genomföras på en plats som inte är knuten till skolenheten. Det får dock endast vara fråga om undervisning i enstaka ämnen.

Extra studietid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Elever i årskurs 4, 5 och 6 uppger i intervju med Skolinspektionen att de har en timmes frivillig, extra studietid i form av läxhjälp i anslutning till att skolan slutar på tisdagar respektive onsdagar. Några elever uppger att de utöver läxhjälpen också har skolans val en timme i veckan där de har möjlighet att arbeta med valfritt ämne under ledning av lärare.

Lärare uppger i intervju att samtliga klasser har frivillig läxhjälp i anslutning till skoldagen. Några lärare uppger att läxhjälpen erbjuds under en timme i veckan och andra lärare uppger att den erbjuds i 45 minuter. Vidare uppger lärarna att alla elever i årskurs 6 därutöver har skolans val schemalagt under en timme i veckan.

Rektorn uppger i intervju att alla elever erbjuds läxhjälp som extra studietid under totalt 45 minuter till en timme innan eller efter skoltid. Utöver läxhjälpen ligger en timmes skolans val schemalagt för alla elever i årskurs 6. Eleverna har mycket långa dagar och förflyttning till andra skolenheter, där eleverna har viss del av utbildningen, tar mycket tid för elever och lärare. Rektorn uppger att det därför skulle vara svårt att sätta in mer studietid.

Rättslig reglering

Av 10 kap. 5 a § skollagen framgår att elever i årskurs 4-9 ska erbjudas att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka. Undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen vid den skolenhet eleven tillhör. Extra studietid ska inte räknas in i den minsta totala undervisningstiden enligt 5 §.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att eleverna i årskurs 4–6 på Elias Fries skola inte erbjuds att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid minst två timmar per vecka. Utredningen visar att eleverna i årskurs 4–6 endast får mellan 45 minuter till en timme extra studietid i form av läxhjälp. Att eleverna i årskurs 6 utöver det har en timmes undervisning i skolans val per veckan föranleder ingen annan bedömning då skolans val är schemalagt för samtliga elever i årskursen och därmed inte är frivilligt för eleverna att delta i.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Hylte kommuns verksamhet vid Elias Fries skola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller organisering av verksamheten samt extra studietid. Utredningen visar att eleverna i årskurs 6 undervisas i fyra ämnen utanför skolenheten samt att eleverna i årskurs 4–6 inte erbjuds att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid två timmar i veckan. Eftersom det endast är elever i en årskurs som har undervisning i fyra ämnen utanför skolenheten och eftersom samtliga elever i årskurs 4–6 erbjuds extra studietid i mellan 45 minuter och en timme per vecka bedömer Skolinspektionen bristerna som mindre allvarliga och finner därför skäl att tilldela Hylte kommun en anmärkning.

Avstående från ingripande

Studiehandledning på modersmålet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervju med elever och lärare uppger de att det finns flera elever som får studiehandledning på sitt modersmål bland annat i arabiska, bosniska, albanska och somaliska. Lärare uppger att de anmäler elevers behov av studiehandledning på modersmålet till elevhälsan och att elevhälsan och rektorn sedan ansöker om studiehandledare hos huvudmannen. Både elever och lärare uppger dock att det finns elever som är i behov av studiehandledning på ukrainska, men att det inte finns någon studiehandledare i ukrainska att tillgå. Lärare uppger i intervju att det varit en rysktalande studiehandledare på skolan som är tänkt att studiehandleda de ukrainsktalande eleverna. Lärarna berättar att eleverna från Ukraina nästan inte förstår någon svenska och att de är i stort behov av studiehandledning på modersmålet.

Rektorn uppger att alla eleverna som är i behov av studiehandledning också får det, förutom i språket ukrainska. Rektorn uppger i intervju att huvudmannen har anställt en rysktalande studiehandledare som kommer att studiehandleda de ukrainsktalande eleverna.

I sitt svar till Skolinspektionen i samband med kommunikering av protokoll uppger huvudmannen att de har annonserat tjänsten studiehandledare i ukrainska, att de har eftersökt tjänsten i kringliggande kommuner samt att de har efterfrågat tjänsten hos flera anordnare av fjärrundervisning. Vidare uppger huvudmannen att de ukrainska eleverna undervisats på ukrainska och inte på ryska i sitt hemland.

Rättslig reglering

Enligt 5 kap. 4 § skolförordningen (2011:185) ska en elev få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. En elev som ska erbjudas modersmålsundervisning och som före sin ankomst till Sverige har undervisats på ett annat språk än modersmålet får ges studiehandledning på det språket i stället för på modersmålet, om det finns särskilda skäl. Studiehandledning får ges i interaktiv form med informations- och kommunikationsteknik där eleven och studiehandledaren är åtskilda i rum men inte i tid, om det inte finns någon lämplig person inom skolenheten som kan ge studiehandledning och huvudmannen trots upprepade ansträngningar inte har lyckats anställa en sådan.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med studiehandledning på modersmålet på Elias Fries skola. Skolinspektionens utredning visar att det finns elever som bedöms vara i behov av studiehandledning på modersmålet i ukrainska som inte får sådant stöd. Att huvudmannen har anställt en studiehandledare på ryska föranleder ingen annan bedömning, eftersom eleverna har undervisats på ukrainska i sitt hemland.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande (p. 3). Hylte kommuns verksamhet vid Elias Fries skola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller studiehandledning på modersmålet.

Skolinspektionen bedömer att det finns särskilda skäl att avstå från att ingripa. Denna bedömning görs mot bakgrund av att huvudmannen har ett annars fungerande arbete med att ge de elever som behöver det studiehandledning på modersmålet samt att huvudmannen vidtagit de åtgärder som rimligtvis kan krävas av huvudmannen, i syfte att tillhandahålla studiehandledning på ukrainska till eleverna.

Områden utan konstaterade brister

Undervisning och stöd

Legitimerade lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Enligt informationsinhämtningen är endast 16 av 34 lärare legitimerade. De lärare som inte har lärarlegitimation har tidsbegränsad anställning. Lärare och rektorn uppger i intervjuer att samtliga tjänster utannonseras vid varje termins- eller läsårsstart. Det är få behöriga lärare som söker tjänsterna. I kompletterande uppgifter till Skolinspektionen den 21 november 2022 uppger huvudmannen bland annat att de

för att hitta behöriga lärare till skolan annonserar ut lediga tjänster, att de genomfört kartläggning av legitimerade och behöriga lärare inom grundskolan i kommunen samt att de har förflyttat en behörig speciallärare från en annan skola till Elias Fries skola.

Rättslig reglering

Enligt 2 kap. 13 § skollagen får endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning bedriva undervisningen. Vidare framgår av 18 § att om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 13 § får en annan lärare eller förskollärare bedriva undervisningen. En sådan lärare eller förskollärare ska då både vara lämplig att bedriva undervisningen och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. En sådan lärare eller förskollärare får bedriva undervisning under högst ett år i sänder.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Övergripande kunskapsområden

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Elever i årskurserna 4–6 uppger i intervjuer att de ofta pratar om kunskapsområdet jämställdhet i sina klasser. Lärarna uppger i intervju att de är medvetna om kunskapsområdet och att de tänker på att integrera det i undervisningen bland annat genom språkbruk, val av läromedel samt att belysa det i diskussioner med eleverna. Därutöver uppger lärarna att de även arbetar med kunskapsområdet tillsammans med eleverna i det sociala och på raser. Dock uppger lärarna att det saknas kompetensutveckling för lärarna inom området.

Vidare noterade Skolinspektionen vid en lektionsobservation att kunskapsområdet integrerades i undervisningen.

Rättslig reglering

Av förordning om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (SKOLFS 2010:37) (Lgr 22) 1. Skolans värdegrund och uppdrag framgår att skolan aktivt och medvetet ska främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Av Lgr 22, 2.1 Normer och värden, framgår att alla som arbetar i skolan ska bidra till att eleverna interagerar med varandra oberoende av könstillhörighet samt att läraren ska synliggöra och med eleverna diskutera hur olika föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt kan påverka människors möjligheter samt hur könsmönster kan begränsa egna livsval och livsvillkor, i sin verksamhet.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Modersmålsundervisning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I informationshämtningen uppges bland annat att modersmålsundervisning ges till elever i arabiska, bosniska, albanska och somaliska, men att huvudmannen inte fått tag på modersmåls lärare i ukrainska. I intervjuer med lärare uppges de att elever i alla språk utom i ukrainska får modersmålsundervisning om de vill. I intervju med rektorn uppges hen att kommunen anställt en rysk studiehandledare som ska ge stöd till eleverna med ukrainska som modersmål, men att hen inte vet huruvida den personen också ska ha modersmålsundervisning med de ukrainska eleverna.

Rättslig reglering

Enligt 10 kap. 7 § skollagen ska en elev som har en vårdnadshavare med ett annat modersmål än svenska erbjudas modersmålsundervisning i detta språk om språket är elevens dagliga umgängesspråk i hemmet och eleven har grundläggande kunskaper i språket. Av 5 kap. 10 § skolförordningen framgår vidare att en huvudman endast är skyldig att anordna modersmålsundervisning i ett språk om minst fem elever som ska erbjudas modersmålsundervisning i språket önskar sådan undervisning, och det finns en lämplig lärare.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Hylte kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller modersmålsundervisning. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Stödinsatser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Garantin för tidiga stödinsatser

I intervjuer med lärare uppges de att de lyfter elevens kunskapsutveckling i samråd med speciallärare om det efter genomförande av de nationella kartläggningsmaterialen, nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov finns en indikation på att en elev inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper. När de befarar att en elev inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som gäller sätts även extra anpassningar in skyndsamt. Uppgifterna bekräftas av elevhälsan.

Extra anpassningar

Lärare ger under intervjuer exempel på extra anpassningar som de använder sig av i klassrummen, så som regelbundna pauser för vissa elever, individuella instruktioner, bildstöd och bänkschema. Lärare och representanter för elevhälsan uppger i intervjuer att kunskapsnivån för eleverna följs upp regelbundet och att anpassningar sätts in när det behövs. Lärarna uppger att de kan ge eleverna de extra anpassningar som eleverna behöver. Rektorn uppger att hen instämmer i bilden som lärare och representanter för elevhälsan ger.

Särskilt stöd

Av intervjuer med lärare, elevhälsa och rektorn framkommer att klassläraren anmäler till elevhälsoteamet, där även rektorn sitter med, om det framkommer att en elev trots extra anpassningar riskerar att inte nå kunskapskraven eller uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Anmälan kan göras muntligen eller skriftligen på en blankett. Lärare uppger att elevernas stödbehov därefter utreds genom en pedagogisk kartläggning. Representanter för elevhälsan uppger vidare att det startats utredningar efter att anmälningar kommer in. Rektorn instämmer i bilden som representanter för elevhälsan ger.

Representanter för elevhälsan uppger vidare i intervjun att skolan inte kan genomföra en specialpedagogisk utredning som komplement till de pedagogiska kartläggningarna som göra, då det inte finns tillgång till specialpedagog. Skolan har dock tillgång till två speciallärare. Rektorn uppger att rekrytering av specialpedagog är svårt, då det inte finns någon behörig sökande i nuläget. Rektorn upplever att utredning av särskilt stöd inte utreds i tillräcklig utsträckning och att bristen på specialpedagogisk kompetens utgör en bidragande faktor. Enligt rektorn skulle en specialpedagog kunnat genomföra specialpedagogiska utredningar som komplement till de pedagogiska kartläggningar som görs.

I intervju med lärare och representanter för elevhälsan uppger de att rektorn fattar beslut om åtgärdsprogram i de fall en elev bedömts vara i behov av särskilt samt att elever får det stöd som beslutats om i åtgärdsprogram.

Av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tog del av på plats framgick bland annat vilka åtgärder som eleven är i behov av, när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 4 § skollagen framkommer att om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningsmaterial i förskoleklassen och ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i lågstadiet finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper i årskurs 1 och 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, ska det göras en särskild bedömning. Om det efter en sådan bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som gäller för den aktuella skolformen, ska det skyndsamt planeras sådant stöd som anges i 5 § eller göras en anmälan till rektorn

enligt 7 §. Enligt 3 kap. 4 a § skollagen ska en särskild bedömning ske i samråd med personal med specialpedagogisk kompetens. Vidare ska det enligt 3 kap. 4 b § skollagen i slutet av förskoleklassen och i slutet av lågstadiet genomföras en uppföljning av sådant stöd som getts enligt 5 §. Resultatet av uppföljningen ska överföras till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs.

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 3 kap. 5 § skollagen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan vid sådan utredning, om det inte är uppenbart obehövligt.

Enligt 3 kap 9 § skollagen ska rektor efter varje utredning av en elevs behov av särskilt stöd fatta beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller besluta att inte utarbeta ett åtgärdsprogram. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Hylte kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller stödinsatser. Ärendet ska därför avslutas i dessa delar.

Åtgärdande arbetet för att skapa trygghet och förhindra kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I informationsinhämtningen beskrivs att skolan har gjort fyra pedagogiska kartläggningar, en specialpedagogisk utredning och två skolsociala kartläggningar avseende elever som upprepade gånger varit ordningsstörande, uppträtt olämpligt eller gjort sig skyldig till annan allvarigare förseelse. I intervjuer med lärare uppger lärarna på

lågstadiet att utredning görs i ovanstående fall och att det för många av dessa elever även finns externa insatser och utredningar. Lärare på mellanstadiet säger att de har sju till åtta elever i sina klasser som inte är utredda trots sådan problematik. Rektorn uppger i intervju att skolan har kännedom om orsaken till ovanstående elevers upprepade ordningsstörande beteende, olämpliga uppträdande eller allvarliga förseelser. Skolan har i dessa ärenden kontakt med vårdnadshavare och även med externa aktörer i vissa fall.

Vidare finns det enligt informationsinhämtningen, intervju med lärare, representanter för elevhälsan och rektorn beslutade åtgärder för de elever med upprepande ordningsstörande beteende, olämpligt uppträdande eller som gjort sig skyldiga till allvarlig förseelse, exempelvis i form av stöd på raster och vid förflyttningar, reträttplatser samt vuxna som möter upp vid olika platser eller tider på dagen. Det finns också individuella handlingsplaner framtagna i arbetet med dessa elever.

I intervju med elever, lärare och representanter för elevhälsan uppger samtliga intervjuade att all personal arbetar för att motverka kränkande behandling samt agerar när de ser någon händelse som är på väg att inträffa eller har inträffat av kränkande karaktär. I intervju med lärare och representanter för elevhälsan uppges att händelserna utreds vid anmälan om kränkande behandling och att åtgärder sätts in vid behov.

Rättslig reglering

Av 5 kap. 9 § skollagen framgår att om en elev i grundskolan vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarligare förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. Av 5 kap. 10 § skollagen framgår att med utgångspunkt i vad som har framkommit vid en utredning enligt 9 § ska rektorn se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende.

Av 5 kap. 6 § skollagen framgår att personaler får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar. En sådan åtgärd får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter.

Av 6 kap. 10 § skollagen framgår att en lärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Av Lgr 22, 2.1 Normer och värden, framgår att alla som arbetar i skolan ska aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper. Vidare framgår att lärare ska uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal

vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Hylte kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller åtgärdande arbetet för att skapa trygghet och förhindra kränkande behandling. Ärendet ska därför avslutas även i denna del.

X Viveka Berglund

Beslutsfattare

Signerat av: Viveka Berglund

X Eleonore Lindén

Föredragande

Signerat av: Eleonore Linden

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Fay Ekstrand medverkat.